

Libris .RO

Respect pentru tradiție Arhimandrit

VASILIOS BACOIANIS

CUM ȘI CÂND NE ÎMPĂRTĂȘIM

*Învățatura Sfântului
Ioan Gură de Aur*

Traducere din limba greacă de
Pr. Șerban Tica

EDITURA DE SUFLET
EDITURA TABOR

București

Cuprins

Prolog.....	5
Rezumat.....	7

Partea I

Păcatul și Sfânta Împărtășanie

1. Pascalia	13
2. „Apostolul” din Joia Mare	17
3. Lupta duhovnicească și Sfânta Împărtășanie	21
4. Începe de la aproapele	25
5. Se încheie cu aproapele	29
6. Sfânta Împărtășanie și patimile sufletești.....	34
7. „Ucigașii de Hristos”.....	40
8. Diavolul și Sfânta Împărtășanie ..	43

Partea a II-a

Sfânta Împărtășanie și conștiința curată

1. Liturghia credincioșilor și Sfânta Împărtășanie	47
2. Pregătirea	51

3. Postul și Sfânta Împărtășanie	57
4. Postul cel Mare și Sfânta Împărtășanie	61
5. Când și cum ne împărtăşim?	68
6. „Confirmarea”	73
7. Marea noastră responsabilitate	77

Partea a III-a Păreri contrare

1. „Mâncau și apoi se împărtășeau” ..	83
2. „Se împărtășeau în fiecare zi”	87
3. Dacă țin toate posturile	91
4. Tradiția panortodoxă	94
5. „Nu există canon”	99
6. Împărtășanie fără post	106
7. Liturghia se săvârșește pentru a ne împărtăși	111
Sfântul Ioan Gură de Aur	117

DIFUZARE:

S.C. Supergraph S.R.L.

Str. Ion Minulescu nr. 36, sector 3,
031216, București

Tel.: 021-320.61.19; fax: 021-319.10.84

e-mail: contact@supergraph.ro

www.librariasophia.ro

www.sophia.ro

PARTEA I. PĂCATUL ȘI SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE

1.

Pascalia

Pascalie era numită, în evlavia poporului, Sfânta Împărtășanie – de la cuvântul *Paște*, *Înviere*. „Paștele voi face astăzi, căci iarăși mă voi împărtăși, spunea poetul G. Veritis. Paște înseamnă lăsarea păcatelor și viața veșnică. De aceea ne și împărtăşim, nu? Spre iertarea păcatelor și spre viața de veci.”¹ Poporul nostru, simplu și credincios, simțea asta. Omul simțea că, împărtășin-

¹Sfânta Împărtășanie nu aduce de la sine iertarea păcatelor, ci trebuie ca noi să le tăiem, să trecem întâi pe la „spălătorie” – spovedanie, și apoi la „uscător” – Sfânta Împărtășanie. Ce iertare să primim dacă ne vom împărtăși rămânând în păcat?

Receptie pentru documentele
du-se, este mai ușor, pentru că i se lăua greutatea păcatelor. De aceea, numea Sfânta Împărtășanie *Pascalie*.

Sfântul Ioan, explicând cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „Căci de câte ori veți mânca această pâine și veți bea acest pahar, moartea Domnului o vestiți” (I Corinteni 11, 26), spune: „Când vă împărtășiți, prăznuiți Paștele (moartea și Învierea lui Hristos fiind legate), deci Paștele nu este doar marea sărbătoare a Învierii, ci și participarea noastră la Sfânta Împărtășanie.”¹ „Paștile nostru, Hristos, S-a jertfit pentru noi” (I Corinteni 5, 7). „Prin urmare, de fiecare dată când participăm la jertfa lui Hristos și ne împărtăşim, ori de e vineri, ori de este sâmbătă sau duminică, ori de este vreo sărbătoare, avem Paștele. O știu, din experiență, cei ce se împărtășesc!”²

„Nu există diferență, continuă sfântul, între sărbătoarea Învierii și Sfânta Împărtășanie. Același lucru este. Să nu privim deci praznicul Învi-

¹ „Omilia 5 la I Timotei”, P.G. 62-530, în *Tâlcuiri la Epistola I către Timotei a Sfântului Apostol Pavel*, Ed. Nemira, București, 2005.

² *Ibidem.*

erii altfel decât Sfânta Împărtășanie. Nu este mai sfânt trupul care a înviat din morți decât trupul cu care ne împărtăşim. Unul este și acela și acesta, «de aceeași putere, vrednicie și har». Singura diferență este că la praznicul Învierii participă multime de popor cu toate datinile și cu covoarele lor...!”¹ (Posibil ca Sfântul Ioan să se fi referit la diferitele trasee spre bisericici pe care le foloseau multimile în ziua de Paști.)

Însă Sfântul Ioan clarifică faptul că doar dacă te împărtășești cu vrednicie sărbătorești Paștele. Altfel, chiar și de Paști de te vei împărtăși, nu vei prăznui Paștele. (Și cum ai putea prăznui, de vreme ce nu te împărtășești spre iertarea păcatelor și spre viața de veci?) „Catehumenul nu prăznuiește deloc Paștele, pentru că nu participă la Sfânta Împărtășanie, chiar de-ar și posta întregul an, în timp ce acela care nu postește, dar se apropie cu conștiință curată, prăznuiește Paștele și dacă se împărtășește astăzi sau mâine sau oricând altcândva.” Dacă deci astăzi, când nu este Paștele, te împărtășești

¹ Ibidem, P.G. 62-530.

„Ce facem noi? Fără să ne curățim de păcatele noastre, ne împărtăşim de Paști și credem că aşa sărbătorim Paștele. Nu! Nu este aşa...”¹

¹ „Omilia 3 la Iudei”, P.G. 48-868, în *Cuvântări împotriva anomeilor. Către Iudei*, trad. Pr. prof. D. Fecioru, EIBMBOR, București, 2007.

2.

„Apostolul” din Joia Mare

In Joia Mare, Biserica sărbătorește „nașterea” Sfintei Împărtășanii, și, legat de aceasta, se citește în cadrul Sfintei Liturghii un pasaj din Epistola trimisă de Sfântul Apostol Pavel creștinilor din Corint, fiind lui duhovnicești. Între altele, el le scrie:

„Astfel, oricine va mâncă pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie va fi vinovat față de Trupul și Sângerele Domnului. Să se cerceteze însă omul pe sine, și aşa să mănânce din pâine și să bea din pahar. Căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului. De aceea mulți dintre voi sunt neputincioși și

bolnavi și mulți au murit" (I Corinteni 11, 27-30).

Sfântul Apostol Pavel nu trimitea epistole unor oameni căzuți în păcate grave, căci acelea nu au nevoie de cercetare de sine pentru a fi descopte rite, ci se trădează singure, muștrând conștiința, ci vorbește creștinilor de curând luminați, care cădeau, oameni fiind, în păcate ușoare: în mânie, în vorbire deșartă și celelalte, care, pentru a fi descoperite, necesită cercetare de sine (v. I Corinteni 11, 28). Însă corintenii nu făceau asta și se împărtășeau oricum, necinstind Trupul lui Hristos. Apoi se întrebau de ce oare cad în atâtea boli grave, uneori de moarte.¹

Vine deci Sfântul Apostol Pavel și le explică că toate acestea se întâmplă deoarece se împărtășesc cum-necum; prin urmare, au între ei bolnavi, unii grav, chiar de moarte.

Dumnezeu este veșnic Același. „De multe ori îl trimit pe satana la cei ce se împărtășesc cu nevrednicie, pentru a-i chinui. Când auzi deci că au

¹ „Omilie la I Corinteni”, P.G. 61-234, trad. Arhim. Theodosie Athanasiu, Atelierele Grafice Socec & Co, București, 1908.

loc boli, accidente, morți, se întâmplă exact din acest motiv!"¹ Se pune întrebarea: noi, ca preoți, răspunzători pentru mântuirea poporului lui Iisus cel răstignit, ce spunem acestui popor despre severa atenționare a Apostolului Pavel? Îi spunem cumva jumătate de adevăr?!

Este valabilă și situația opusă: pentru cel ce se împărtășește cu vrednicie, Sfânta Împărtășanie se face izvor al multor daruri și, desigur, și vindecare de boli. Femeia cu scurgerea de sânge, ce suferea de 12 ani din pricina păcatelor ei și își cheltuise toată averea cu medicii, neputând fi vindecată de nici unul, de cum s-a atins, cu frică, de marginea hainei lui Hristos, s-a făcut bine (v. Luca 8, 43-44).

Cu cât mai multă putere va lua aceala care Îl primește întreg pe Hristos!² *Tămăduire durerilor celor de multe feluri este Sfânta Împărtășanie.*³ Omul chiar poate „învia” dintr-o stare de

¹ „Omilia 5 la I Timotei”, P.G. 62-529 și „Omilia 6 Despre Ființa lui Dumnezeu, că este de neînțeles”, P.G. 48-749.

² „Omilia 59 la Matei”, P.G. 58-507, în *Omilia la Matei*, în PSB, vol. 23, trad. Pr. D. Fecioru, EIBMBOR, București, 1994.

³ Cântarea I, *Canonul Sfintei Împărtășanii*.